

[Holdgaard.]

Ministeren, er det, fordi vi jo i sin Tid havde en Diskussion om denne Sag i Lands-tinget — det var i Samlingen 1922—23 — og derunder fik man det Indtryk, at Ministeren stod yderst fjernt fra de Tanker, der er nedlagt i dette Lovforslag. Til Begrundelse heraf vil jeg gerne med den højtærede Formands Tilladelse oplæse nogle faa Linier af Ministerens Udtalelser den Gang; det var under Forhandlingerne den 2. Marts 1923, og det staa refereret i Rigsdagstidenden Sp. 643 f. Den højtærede Minister siger her bl. a.:

„Jeg vil endvidere gerne sige til det ærede 7de Medlem for 5te Kreds“ — det er altsaa mig, vi bliver jo ikke betegnet ved Navn deroppe —, „at jeg er glad ved, at vi i sin Tid ikke gik ind paa den Tanke at lade disse Grundforbedringslaan gaa ind som en Prioritet foran første Prioritet. Selv om det nemlig er smaa Beløb, der er Tale om, og de kun kan gives til en ganske bestemt Anvendelse, maa man ikke glemme, at hvis Lovgivningsmagten en Gang har vedtaget en Lov, der putter et eller andet Beløb ind foran første Prioritet, foran Kreditforeningslaan, er der ingen Sikkerhed hverken i Indlandet eller Udlandet for, at det ikke kan gentage sig. Jeg tror, at hvis vi begynder paa noget saadant, ryster vi hele det Kreditsystem, som det danske Landbrug i saa høj Grad hviler paa.“

Ministeren føjede nogle flere Bemærkninger til, men man vil se, at Ministeren altsaa den Gang udtrykkelig har sagt, at selv om det blev smaa Beløb, det kom til at dreje sig om, saa kom man, saa snart man begyndte at putte et eller andet Beløb ind foran første Prioritet, ind paa noget farligt, og saa rystede man det Grundprincip, hvorpaa Landbruget er bygget op.

Derfor var det, jeg tillod mig at udtale en Anerkendelse til Ministeren, fordi han gennem det Lovforslag, vi her i Dag behandler, har aabnet Døren en lille Smule paa Klem. Det var det, jeg vilde yde min Anerkendelse for, og jeg beklager, at Ministeren ikke vil tage imod den.

Vesterager: Jeg skal kun tillade mig at gøre nogle ganske korte Bemærkninger. Jeg vil sige om dette med det nye Princip, at det interesserer mig ikke saa meget, for det er da tilladeligt, hvis man mener, det er formaalstjenligt af samfundsmæssige Hensyn, en Gang imellem at finde paa noget nyt, og naar det er saadan, at Striden staa om, hvorvidt Principet er fra 1858 eller fra en

senere Dato, kan jeg ikke anerkende, at Princippet er saa nyt, at det egentlig kan ryste Landbruget eller bør kunne ryste Rigsdagen i sin Grundvold. Derfor skal jeg ganske rolig lade dette Spørgsmaal ligge. Det, der for mig er det afgørende ved dette Lovforslags Behandling, er to Ting, for det første Hensynet til hele Kreditorningen herhjemme, hvor jeg meget nødig vil være med til at foretage noget, som kan rokke ved Realkreditte; men dette synes jeg ogsaa altid vi i dette høje Ting har haft vor Opmærksomhed henvendt paa, og jeg tror og haaber ogsaa, at det vil være Tilfældet ved Gennemførelsen af dette Lovforslag.

Det andet, som jeg har min Opmærksomhed henvendt paa, er dette, at alle de interesserede Landbrugere kan komme med. Det har dog sin store Betydning, at de Mennesker, der maaske begynder paa bar og nøgen Jord, ikke bliver lukket ude fra at faa Del i det Samfundsgode, som en Mergelbane er. Og her maa jeg uden Hensyn til, hvad man ellers kan drage op af gamle og nye Udtalelser, sige, at det forekommer mig, at det har stor Betydning ogsaa for Prioritetshaverne. Hvis man vil undersøge de enkelte Tilfælde, vil man blive klar over, at hvis vedkommende faar Lov til i Ro at gennemføre denne Grundforbedring af Jorden, denne Kultivering af sin Hede og gennemfører dette i den Udstrækning, det kan gøres paa disse magre Jorder, vil det betyde en saadan Forbedring, at jeg ikke tror, man kan sige paa Forhaand, at det absolut vilde være at skubbe Prioriteterne ud i det uvise, men i de fleste Tilfælde vilde det være en yderligere Forbedring for deres Fordringer. Derfor vil jeg være med til at undersøge dette ganske uden storpolitiske Betragtninger ud fra det praktiske Kendskab, jeg har til Mergelbaners Virksomhed paa disse Egne, og jeg tror, at vi udmærket godt kan lade baade gamle og nye Principper hvile og ganske rolig kan holde os til, hvad der er Maalet med Lovforslaget, nemlig at støtte de Virksomheder, som er i Gang, og som sikkert har været af stor Betydning for disse Egne og sikkert ogsaa vil kunne være det i Fremtiden.

Landbrugsministeren (Madsen - Mygdal): Det ærede Medlem Hr. Bording og det ærede Medlem Hr. Holdgaard har naturligvis Ret i, at det, at en Mand kommer til bedre Erkendelse, navnlig naar han har været paa gale Veje, er noget, han ikke bør lastes for. Jeg skulde ogsaa med stor Glæde have modtaget deres Anerkendelse, hvis jeg mente, den havde været berettiget. Men